

Posudek vedoucího závěrečné práce

Autor závěrečné práce: Iveta Brajerová

Název práce: TALENTOVANÝ ŽÁK VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.

Oponent závěrečné práce:

Obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy, střední školy a základní umělecké školy - výtvarná výchova

Akademický rok: 2021/2022

Obsah a cíl práce

Diplomová práce Ivety Brajerové nese název TALENTOVANÝ ŽÁK VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ. Autorka mapuje, jak se nadaní žáci projevují ve výtvarné výchově, podle čeho je učitelé poznávají a jaké nároky na ně klade práce s nimi? Snaží se vytvořit soubor obecných doporučení pro práci učitelů s nadanými žáky ve výtvarné výchově. Otevírá téma, které nebylo v České republice doposud systematicky zpracováno.

Diplomovou práci Ivety Brajerové považuji za kvalitní. Jsem přesvědčena o tom, že se jedná o text, který je přínosem pro oborovou didaktiku, a to hned z několika důvodů: text přináší souhrn aktuálních poznatků, českých i zahraničních a platných dokumentů vzdělávací politiky týkajících se vzdělávání nadaných žáků ve vzdělávací oblasti Umění a kultura. Studie tohoto zaměření v oborové teorii dosud chyběla.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

V teoretické části jsou vymezeny klíčové pojmy, čtenář se seznámí s existujícími modely a klasifikacemi nadání. Druhá kapitola obecně shrnuje, jak nadané žáky vymezuje platná legislativa a jak problematiku vymezují aktuální kurikulární dokumenty. Třetí zasazuje zvolenou otázku do kontextu výtvarné výchovy. Čtvrtá vztahuje řešenou problematiku k fenoménu kreativity.

Výzkumná část kombinuje výzkumnou sondu s realizovanou lekcí výtvarné výchovy. Autorka si klade otázky: „*Jak pedagogové výtvarné výchovy na druhém stupni ZŠ, SŠ a ZUŠ charakterizují talentované žáky a jak s nimi pracují?*“ a „*Jakým způsobem poznat ve výuce VV talentovaného žáka a jaké aktivity jsou vhodné pro jeho rozvoj?*“

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Autorka čtenáře na mnoha místech přesvědčuje, že dokáže uvažovat v širších souvislostech: např. když zasazuje problematiku výtvarného nadání a talentu do souvislosti s vizuální gramotností a dále také do souvislosti se svou bakalářskou prací zaměřenou na téma rozvoje čtenářské pregramotnosti. Prokazuje dobrou znalost kurikulárních dokumentů a příslušné legislativy a porozumění jejich logice a zároveň ukazuje, že je informována o aktuálním dění ve vzdělávací politice, resp. probíhající revizi kurikula (kap. 1.2.2)

Výzkumná část sestává ze série rozhovorů vedených s výtvarnými pedagogy a nadanými studenty. Jedná se o sondu kvalitativního výzkumu malého rozsahu. Analýza dat byla provedena ručním kódováním. Výzkum je přesně popsán, jasně strukturován. Závěry jsou srozumitelně formulované a dokládají - ověřují představovanou teorii. Autorka přináší charakteristiku výtvarně nadaných žáků, která je evidence-based. Je důkladně podložena výpověďmi učitelek Vv i žáků, žákyň, studentů a studentek. Komplexitu práce dokládá kapitola zaměřená na výtvarné přehlídky a soutěže, v níž autorka specifikuje jejich přínos v uměleckém vzdělávání nadaných, včetně reflexe proměny jmenovaných soutěží a přehlídek v současnosti.

Autorská část (kontext českého i světového umění, reflexe vlastní tvorby, dokumentace uměleckých děl)

Konzistentním rozvedením teoretických úvah a výzkumných nálezů je výtvarná lekce, realizovaná na gymnáziu, volně inspirovaná surrealistickými či dadaistickými tvůrčími postupy, při nichž významy vznikají z náhodně kombinovaných slov a kontrastů. Kvalitu zadání dokládají kvalitní studentské práce (Příloha č. 2). Je škoda, že Iveta Brajerová neuvádí v textu ukázky relevantních uměleckých děl, které by i pro studenty byly možným rozvíjejícím kontextem. Doporučuji toto doplnění provést při obhajobě práce.

Správnost citace a odkazů na literaturu

Diplomová práce se vyznačuje bohatou literaturou, zahrnující české i zahraniční tituly. Tituly jsou citovány správně.

Grafické, formální a jazykové zpracování

Práce je standardně graficky zpracovaná v čisté, střízlivé formě, jazykově správně.

Doporučuji k obhajobě

Vimperk, 15.4.2022

Mgr. Magdalena Novotná, Ph. D.